

Կազմված է 11 մայիսի 2018 թ.

ՕՐԻՆԱԿ 1

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀԱՅ ԿԱՌՈՒՑՈՂԱԿԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ՀՀ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

«30» հունիսի 2018 թ.

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

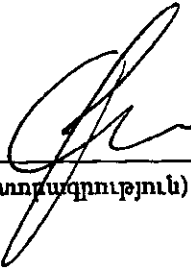
ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ
ԿՈՂՄԻՑ

211.172.1025048

ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

02811751

Արղիստյան Արկայան

«26» 07 2019թ.

(ստորագրություն)

(անուն, ազգանուն)

ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅ ԿԱՌՈՒՑՈՂԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ԾՐԱԳԻՐ

Հայ ժողովուրդը կազմավորվել է դեռևս քաղաքակրթության այգաբացին, իր պատմական զարգացման ընթացքում հաղթահարել է բազմաթիվ փորձություններ և մտել է 21-րդ դար, ձեռք բերելով՝ զգալի հոգևոր, մշակութային և քաղաքակրթական արժեքներ: Այսօր՝

ՄԵՐ ԳԼԽԱՎՈՐ ՆՊԱՏԱԿՆ Է ՁԵՆՎՈՐԵԼ և ԱԶՍՏ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐԸ ԲԱՅ Է ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ:

ՄԵՐ սոցիալ-քաղաքական համակարգը պետք է հիմնված լինի ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների և օրենքի գերակայության սկզբունքների վրա:

ՄԵՐ տնտեսությունը պետք է գործի ազատ ձեռնարկատիրության և արդար մրցակցության սկզբունքների վրա, իսկ պետության տնտեսական դերը պետք է լինի սոցիալ-տնտեսական կայուն զարգացմանն աջակցելը:

ՄԵՐ միջազգային համագործակցությունը պետք է ուղղված լինի հարեւանների հետ հակամարտությունների լուծմանը և տարածաշրջանում միասնական քաղաքական, տնտեսական և մշակութային տարածության ստեղծմանը:

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սոցիալական պետության մակրոտնտեսական քաղաքականության գլխավոր նպատակներն են.

- կայուն տնտեսական աճի ապահովումը
- լիակատար զբաղվածության ապահովումը
- գնաճի նվազեցումը

Մենք գտնում ենք, որ սոցիալական պետության հիմքը պետք է հանդիսանա ազգային կապիտալը, որն ապահովում է հասարակությանը սոցիալական զարգացման համար անհրաժեշտ եկամտով և ծառայում է որպես սերունդների համերաշխության մեխանիզմ:

Ազգային կապիտալի եկամուտների աճը թույլ է տալիս պետությանը նվազեցնել քաղաքացիների հարկային պարտավորությունները և բարելավել նոր ներդրումների համար անհրաժեշտ պայմանները:

Պետական ներդրումները խոշոր արդյունաբերական ձեռնարկություններում, ագրո-արդյունաբերական համալիրներում, քաղաքային ենթակառուցվածքի և սոցիալական բնակարանների կառուցման նախագծերում, թույլ են տալիս ձևավորել ազգային կապիտալն առանց շուկայական տնտեսության հիմքում դրված ձեռներեցության ազատության և բարեխիղճ մրցակցության սկզբունքներին վնասելու:

Ազգային կապիտալի ձևավորման աղբյուրներն են հողի և ընդերքի օգտագործումից պետության եկամուտների, ինչպես նաև երկարաժամկետ ներքին փոխառությունների միջոցներ:

Պետական ներդրումները կդառնան տնտեսական զարգացման շարժիչը, քանի որ անմիջականորեն խթանելու են և՛ մասնավոր ներդրումների ընդլայնմանը, և սպառողական ապրանքների և ծառայությունների նկատմամբ ներքին պահանջարկի աճին: Պետության և մասնավոր ձեռներեցների գործողությունների համակարգումը թույլ կտա զսպել գնաճը և խուսափել սղաճից:

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պետության ներդրումային քաղաքականությունը պետք է իրականանա Հայաստանի զարգացման գլխավոր պլանի դրույթների համաձայն, կյանքի համար անվտանգ և առողջ շրջակա պայմաններ ստեղծելու և բնական, պատմական և մշակութային ժառանգությունը պահպանելու նպատակով:

Պետական ազգային կապիտալը պետք է ներդրվի շինարարության, գյուղատնտեսության և արդյունաբերության ոլորտներում, քաղաքների և ենթակառուցվածքների արդիականացման, հողօգտագործման բարելավման, ապրանքների ներմուծման տեղակալման և աշխատատեղերի ավելացման նախագծերում:

Պետությունը պետք է հանդես գա որպես համաներդրող տարածքների զարգացման գլխավոր պլանով նախատեսված ներդրումային նախագծերում: Մասնավոր ներդրողները, որոնք կդառնան պետության գործընկերները այդ նախագծերում, կստանան իրենց ներդրումների պահպանման երաշխիքներ և արտոնություններ:

Այդ ներդրումային նախագծերի իրականացման համար պետությունը հատկացնելու է հող և վճարելու է շինարարական ծախսերը, իսկ մասնավոր ներդրողները պետք է վճարեն տեխնոլոգիաների ձեռքբերման, սարքավորումների տեղադրման, աշխատողների ուսուցման և շրջանառու կապիտալի ձևավորման ծախսերը:

Համատեղ կապիտալով բաժնետիրական ընկերությունների կառավարման մեջ պետությունը պետք է պատասխանատու լինի ֆինանսների և կադրերի համար, իսկ մասնավոր գործընկերները պետք է պատասխանատու լինեն զարգացման, արտադրության, գնումների և վաճառքի համար: Այդպիսի պատասխանատվության բաշխումը թույլ կտա պետությանը ձեռնարկության գործունեության նկատմամբ արդյունավետ վերահսկողություն ունենալ, չսահմանափակելով դրա կառավարման ազատությունը:

Պետական ներդրումները կառավարելու համար անհրաժեշտ է ստեղծել սուվերեն ազգային հիմնադրամ, որի նպատակն է լինելու հանրային բարեկեցության կառավարումը: Հիմնադրամը մշակելու է ներդրումային նախագծեր, ներգրավելու է մասնավոր ներդրողների և կառավարելու է համատեղ ձեռնարկություններում պետական բաժնետոմսերի փաթեթները: Հիմնադրամի եկամուտները հանդիսանալու են կենսաթոշակային ապահովման, առողջապահության, կրթության, մշակույթի, գիտության և բնական միջավայրի վերականգնման ոլորտներում պետական ծրագրերի ֆինանսավորման գլխավոր աղբյուրը:

ՄՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պետության սոցիալական քաղաքականության գլխավոր նպատակն է յուրաքանչյուր մարդու՝ իր ծննդյան պահից, մինչ ծերություն, կյանքի և զարգացման ետրմալ պայմանների ապահովումը: Մենք գտնում ենք, որ մեր պետության սոցիալական քաղաքականությունը պետք է հենվի սոցիալական ապահովման պարտադիր պետական և կամավոր անհատական ձևերի համատեղման սկզբունքի վրա: Սոցիալական զարգացման պետական ծրագրերի մասնակիցները, պետական սոցիալական ծառայություններից օգուվողները և սոցիալական օգնություն ստացողները, բացի պետության կողմից երաշխավորված սոցիալական պաշտպանության միջոցներից, պետք է ունենան սոցիալական զարգացման և ապահովագրման գործիքների կամավոր ընտրության հնարավորություն:

Պետությունը պետք է ապահովի քաղաքացիներին անվճար պարտադիր տարրական, միջնակարգ, մասնագիտական և բարձրագույն կրթությամբ, ինչպես նաև՝ հետազայում քաղաքացիներին տրամադրի կրթաթոշակներ և դրամաշնորհներ ամբողջ աշխատանքային գործունեության ընթացքում իր կրթությունը կատարելագործելու համար: Նաև պետական դրամաշնորհներ պետք է տրամադրվեն ընտանիքներին երեխաների ծննդյան և դաստիարակության առթիվ:

Մասնավոր և պետական բժշկական հաստատությունները, կազմելով առողջապահության ազգային համակարգ, պետք է արդյունավետ կերպով լրացնեն իրար: Պարտադիր և կամավոր բժշկական ապահովագրության համակարգը պետք է ապահովի բնակչությանը մասնավոր բժշկական ծառայությունների հասանելիությունը:

Պարտադիր և կամավոր ապահովագրության համակարգը պետք է ապահովի բնակչության անհրաժեշտ եկամուտների պահպանումը նոր աշխատանք փնտրելու ժամանակ և աշխատունակության կորստի դեպքում:

Էնսաթոշակային ապահովման համակարգը, հիմնական պետական թոշակից բացի, պետք է նախատեսի կամավոր անհատական կուտակման երաշխավորված հնարավորություն: Քաղաքացիները, ովքեր հասել են թոշակային տարիքին, պետք է

հանրային կյանքի տարբեր ոլորտների բարելավմանն ուղղված, պետության կողմից վճարվող հասարակական գործունեությանը մասնակցելու հնարավորություն ունենան:

Պետությունը պետք է անհրաժեշտության դեպքում իրականացնի երեխաների խնամակալություն, ապահովի միայնակ տարեց մարդկանց և հաշմանդամների խնամքը, ինչպես նաև՝ մարդկանց օգնություն ցուցաբերի արտակարգ իրավիճակներում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ինքնիշխան պետության արտաքին քաղաքականության հիմնական նպատակը պետության տնտեսական, քաղաքական և պաշտպանական ներուժի աճն է:

Մայրցամաքային երկրի համար հարևան երկրների տարածքով դեպի ծով ելք ունենալու հարցը հանդիսանում է արտաքին քաղաքականության գլխավոր առաջնայնություններից մեկը:

Հայաստանը պետք է ունենա Մեծ ծովի վրա, Միջերկրական ծովի վրա և Պարսից ծոցում անհրաժեշտ նավահանգստային ենթակառուցվածքներ, ինչպես նաև՝ Վրաստանի, Իրանի և Թուրքիայի տարածքներով ազատ բեռնափոխադրման համար երաշխավորված տրանսպորտային միջանցքներ:

Մեր արտաքին քաղաքականության երկրորդ առաջնայնությունը պետք է լինի Ռուսաստանում և Իրանում Հայաստանի ազգային արդյունաբերության համար անհրաժեշտ ածխաջրային հումքի, մետաղների և այլ բնական պաշարների արդյունահանման միջազգային կոնցեսիաներ ստանալը:

Մեր արտաքին քաղաքականության երրորդ առաջնայնությունն է Եվրոպական Միության հետ քաղաքական և տնտեսական կապերի ամրապնդումը՝ տարածաշրջանում գոյություն ունեցող ժողովրդավարական նվաճումների պաշտպանության և Հարավային Կովկասում ժողովրդավարության հետագա զարգացման համար:

Մեր արտաքին քաղաքականության չորրորդ առաջնայնությունը պետք է լինի Հարավային Կովկասում միասնական քաղաքական, տնտեսական և մշակութային տարածքի ձևավորումը, միջազգային չեզոքության և տարածաշրջանային անվտանգության և համագործակցության համակարգի հիմքի վրա:

Եր արտաքին քաղաքականության հինգերորդ առաջնայնությունը պետք է լինի տարածաշրջանային ազգամիջյան հակամարտությունների կարգավորումը Աբխազիայի, Հարավային Օսեթիայի և Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդների ինքնորոշման իրավունքի հանդեպ հարգանքի հիմքի վրա:

ՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ /ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ/

Հայաստանի պաշտպանական քաղաքականության հիմնական նպատակն է Հարավային Կովկասի տարածաշրջանում պատերազմի և զինված հակամարտությունների զսպումը և կանխարգելումը:

Հայաստանին ռազմական սպառնալիքի չափը և բնույթը որոշվում է Թուրքիայի և Ադրբեջանի ռազմական ուժով:

Մինչև Թուրքիայի և Ադրբեջանի հետ գոյություն ունեցող վիճելի հարցերի վերջնական կարգավորումը, տարածաշրջանում խաղաղության պաշտպանության համար Հայաստանը պետք է պահի ռազմական ուժերի հավասարակշռությունը՝ հարևան երկրներին, վիճելի հարցերը լուծելիս, ռազմական ուժի կիրառումից զսպելու նպատակով:

Ձսպման քաղաքականության հիմնական գործոնները հանդիսանում են.

- հնարավոր հակառակորդների նկատմամբ ռազմա-տեխնիկական առավելությունը;
- զինված ուժերի արդյունավետ կառավարումը;
- երկրի պատրաստությունը համընդհանուր պաշտպանությանը:

Հնարավոր հակառակորդների նկատմամբ ռազմա-տեխնիկական առավելության հասնելու համար Հայաստանը պետք է ունենա գիտաարդյունաբերական համալիր, որը ունակ կլինի արտադրելու այնպիսի զենքի համակարգեր, որոնք իրենց տակտիկա-տեխնիկական չափանիշներով կհամապատասխանեն մեր տարածաշրջանի յուրահատուկ պայմաններին: Սպառազինության տարբեր տեսակները պետք է ունենան լեռներում մարտական գործողություններ վարելու համար բավարար շարժունակություն, պաշտպանվացություն և ռազմական կիրառման արդյունավետության բարձր մակարդակ:

Զինված ուժերի արդյունավետ կառավարումը, կայանում է մեծ արդյունքների փոքր միջոցներով հասնելու կարողության մեջ: Անհրաժեշտ է գորամասերի և ստորաբաժանումների կառավարման բարեփոխում:

Հայկական բանակի տակտիկական ստորաբաժանումները պետք է ի գործու լինեն ինքնուրույն, լիարժեք կատարել մարտական խնդիրները՝ գործելով հակառակորդի գերազանցող ուժերի պայմաններում:

Երկրի պատրաստությունը համընդհանուր պաշտպանությանը հանդիսանում է կարևոր գործոն հակառակորդին զսպելու համար: Հայաստանի փոքր չափերը էականորեն ազդում են ազգային պաշտպանական ռազմավարության վրա: Այդ ռազմավարության

գլխավոր բաղադրիչը մեր սահմանների պաշտպանությունն է: Այդ պաշտպանության ճեղքման դեպքում բանակը գրկվաց է հնարավորությունից իր թիկունքը պաշտպանելու համար կատարել հետ քաշվելու տեղաշարժ:

Հաշվի առնելով այդ հանգամանքը մեր երկրի ռազմական ուժերը պետք է բաղկացած լինեն՝

- պրոֆեսիոնալ բանակից՝ որի խնդիրն է երկրի արտաքին սահմանների պաշտպանությունը,

- կամավոր Ազգային զվարդիայից, որի խնդիրն է հակառակորդի ուժերին դիմակայելը, վերջինիս ներթափանցման դեպքում:

Համընդհանուր պաշտպանության երկրի պատրաստության բարձր մակարդակին հասնելու համար անվտանգության պահանջները պետք է նաև հաշվի առնվեն տարածքների զարգացման գլխավոր պլանի մեջ ներառելով՝

- սահմանամերձ շրջաններում պաշտպանական ինժեներական կառույցների,

- արհեստական ջրամբարների ստեղծում,

- անտառատունկ

- ճանապարհների քողարկման և բնակավայրերի պաշտպանության համար բնական պատնեշների օգտագործում:

ՆԵՐՔԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ներքին անվտանգության քաղաքականության նպատակը անհատի, հանրության և պետության պաշտպանությունն է ցանկացած տիպի ներքին սպառնալիքներից և դրանց ժամանակին կանխումն է:

Ներքին անվտանգության արդյունավետությունը կախված է իրավապահ մարմինների հանդեպ հանրային վստահության մակարդակից: Հանրային վստահության վերականգնման համար անհրաժեշտ է իրավապահ համակարգի բարեփոխում, որը կբարձրացնի քաղաքացիական մասնակցության և իրավապահ ոլորտի վերահսկողության մակարդակը: Այդ բարեփոխումը պետք է նախատեսի համայնքային ոստիկանության ղեկավարների և տարածքային պետական մեղադրողների ընտրություն, ինչպես նաև՝ քրեական գործերով երդվյալ ատենակալների ինստիտուտի ստեղծում:

Կառավարման օպտիմալացման և ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործման շնորհիվ անհրաժեշտ է բարձրացնել ներքին անվտանգության ուժերի համակարգվածությունն և արդյունավետությունը, ստեղծելով արդիական,

տեխնիկապես լավ ապահովված բարձր մասնագիտական հանցավորության դեմ
պայքարի ստորաբաժանումներ:

Պենիտենցիար (պատժական) համակարգը պետք է բարեփոխվի ժամանակակից
պահանջների համաձայն: Պատիժների համակարգի գործիքակազմը պետք է ընդլայնվի,
իսկ ազատազրկումը պետք է դառնա պատժի ամենա ծայրահեղ միջոցը: